

UZASADNIENIE

do projektu rozporządzenia w sprawie procesów rynku energii

1. Potrzeba i cel wydania rozporządzenia

Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie procesów rynku energii (zwany dalej „rozporządzeniem”) stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 11z ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716 i 868) (zwanej dalej „ustawą - Prawo energetyczne”) znowelizowanej ustawą z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (zwaną dalej „ustawą nowelizującą”). W odniesieniu do ww. przepisu nie przewidziano odrębnego terminu wejścia w życie, a więc wchodzi on w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy nowelizującej.

Wydanie rozporządzenia jest niezbędne w celu rozpoczęcia – przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. jako przyszłego operatora informacji rynku energii (OIRE) – prac nad budową i wdrożeniem centralnego systemu informacji rynku energii (CSIRE). System ten powinien osiągnąć pełną funkcjonalność w terminie trzech lat od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej, co stanowi duże i skomplikowane przedsięwzięcie, na które składają się m.in.: budowa odpowiednich systemów IT, przemodelowanie obecnego sposobu realizacji procesów rynku energii elektrycznej oraz migracja danych niezbędnych do uruchomienia systemu.

Określenie enumeratywnego katalogu procesów rynku energii jest niezbędne dla przejrzystości zobowiązań wszystkich uczestników rynku energii elektrycznej, nałożonych na nich przepisem art. 11z ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne dodaną ustawą nowelizującą. Dotyczy to zarówno użytkowników systemu obowiązanych realizować procesy rynku energii za pośrednictwem CSIRE, jak i OIRE, tak aby można było ocenić wywiązywanie się przez ww. podmioty z obowiązków wynikających z ustawy – Prawo energetyczne.

Wskazane procesy rynku energii są również opatrzone opisem sposobu ich realizacji za pośrednictwem CSIRE. Funkcją tego opisu jest między innymi doprecyzowanie, jaki wzorzec zachowania oczekiwany jest od użytkowników systemu, oraz w jaki sposób przekazywane informacje będą zarządzane w CSIRE, tak aby procesy rynku energii były realizowane w sposób jednoznaczny oraz poprawny. Niezbędne jest również zapewnienie, aby realizacja procesów rynku energii odbywała się sprawnie i równoprawnie względem wszystkich zainteresowanych podmiotów. Sformułowanie odpowiednich warunków i wymagań w postaci wytycznych dotyczących realizacji procesów rynku energii pozwoli zapewnić poprawność i kompletność informacji rynku energii odzwierciedlanych w CSIRE oraz umożliwi ich sprawną wymianę.

Konieczność standaryzacji w zakresie wymiany informacji na rynku energii wynika jednak nie tylko z wewnętrznej potrzeby usprawnienia realizacji procesów oraz zarządzania danymi, które będą wynikiem masowego wdrożenia liczników zdalnego odczytu, lecz również z prac realizowanych na szczeblu Komisji Europejskiej w zakresie dostępu i wymiany informacji dot. rynku energii (których efektem był dokument: *„Final Report Towards Interoperability within the EU for Electricity and Gas Data Access & Exchange”*, wypracowany przez Grupę Roboczą w ramach Grupy Ekspertskiej 1 w *European Smart Grids Task Force*). W związku z planowanym wydaniem przez Komisję Europejską regulacji w zakresie wymogów dla interoperacyjności oraz procedur dostępu i wymiany informacji na rynku energii, państwa członkowskie UE powinny dokonać identyfikacji procesów realizowanych na rynku energii

oraz rozwinąć i utrzymywać model, który umożliwi w przyszłości ich mapowanie/odniesienie do modelu referencyjnego.

Pojęcie interoperacyjności (zgodnie z definicją zawartą w projekcie rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie systemu pomiarowego) oznacza zdolność co najmniej dwóch urządzeń, instalacji, sieci, systemów pomiarowych, układów pomiarowych, oprogramowania, systemu informacyjnego w rozumieniu art. 2 pkt 14 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1369) do współpracy oraz do wymiany i przetwarzania informacji w celu realizacji zadań. Interoperacyjność służy m.in. zagwarantowaniu jednolitości stosowanych rozwiązań technologicznych, wzmocnieniu konkurencyjności na rynku energii elektrycznej, obniżeniu kosztów wdrażanych rozwiązań. Pojęcie to wywodzi się z art. 24 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE (Dz. Urz. UE L 158 z 14.06.2019, str. 125).

Aby za pośrednictwem CSIRE była możliwa sprawna oraz jednoznaczna realizacja poleceń wysyłanych do liczników zdalnego odczytu, konieczne jest również określenie zakresu tych poleceń oraz warunków ich wysyłania. Dzięki temu będą osiągnięte jasne i precyzyjne ramy w tym zakresie.

Celem umożliwienia nadzoru nad jakością danych gromadzonych w CSIRE, rozporządzenie określa wskaźniki jakości informacji rynku energii przekazywanych i udostępnianych przez poszczególnych użytkowników systemu oraz sposób ich publikacji.

Nie bez znaczenia jest również zapewnienie najwyższych standardów ochrony informacji rynku energii, w szczególności tych stanowiących dane osobowe w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.). Wychodząc temu naprzeciw rozporządzenie w załączniku nr 1 określa wzór szablonu oceny skutków w zakresie ochrony danych pomiarowych.

Spośród szczegółowych argumentów przemawiających na rzecz funkcjonowania na terytorium Polski CSIRE prowadzonego przez jednego OIRE i standaryzacji procesów rynku energii należy przytoczyć następujące:

Korzyści dla odbiorców końcowych, w tym prosumentów:

- bezpłatny dostęp do danych dotyczących własnych punktów poboru energii, w tym do danych pomiarowych;
- ułatwienie oraz skrócenie czasu realizacji procesów rynku energii, m.in. zmiany sprzedawcy;
- możliwość weryfikacji indywidualnego poboru oraz oddania energii elektrycznej do sieci;
- możliwość podejmowania decyzji dot. wykorzystania energii elektrycznej i obniżenia kosztu jej użytkowania na podstawie rzetelnych danych;
- możliwość udostępnienia własnych informacji rynku energii, w tym danych pomiarowych, wybranym przez siebie podmiotom, np. w celu uzyskania lepszych ofert sprzedaży energii lub zakupu nowych usług energetycznych;
- zapewnienie bezpieczeństwa informacji i ochrony danych osobowych zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach prawa Unii Europejskiej.

Korzyści dla uczestników rynku energii elektrycznej:

- obniżenie kosztów funkcjonowania rynku energii elektrycznej oraz obniżenie bariery wejścia na rynek dzięki ograniczeniu liczby interfejsów i utworzeniu jednego punktu dostępu do informacji rynku energii;
- skuteczna i bezpieczna wymiana informacji na detalicznym rynku energii, umożliwiającą realizację ich ustawowych praw i obowiązków;
- ujednolicenie zasad realizacji procesów detalicznego rynku energii elektrycznej, przy zachowaniu podziału odpowiedzialności;
- gwarancja efektywności przetwarzania danych oraz trwałości rozwiązania CSIRE;
- umożliwienie rozwoju nowych usług poprzez ułatwienie dostępu do informacji rynku energii, w tym profili pomiarowych zużycia i produkcji energii elektrycznej;
- transparentność procesów detalicznego rynku energii realizowanych za pośrednictwem CSIRE;
- możliwość uzyskania informacji rynku energii dotyczących potencjalnych klientów (wyłącznie po udzieleniu zgody przez nowego klienta) np. w celu przygotowania spersonalizowanych ofert.

Korzyści dla Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE) i operatorów systemów elektroenergetycznych:

- poprawa efektywności wykorzystania zasobów KSE m.in. poprzez lepsze dopasowanie zużycia energii do jej produkcji, w szczególności z OZE;
- integracja procesów rynku detalicznego i rynków systemowych z wykorzystaniem danych pomiarowych dostępnych w CSIRE;
- wzrost jakości danych pomiarowych dzięki zastosowaniu jednolitych standardów i benchmarków jakościowych;
- możliwość wykorzystania zagregowanych danych pomiarowych do realizacji obowiązków ustawowych.

CSIRE umożliwi również dostęp do wybranych danych zagregowanych na potrzeby rozwoju nowych usług, prowadzenia prac analityczno-badawczych oraz opracowań dziennikarskich.

2. Stan obecny i projektowany stan prawny, a także modele wdrożone w innych krajach

Stan obecny:

Obecnie w polskim porządku prawnym nie ma wykazu procesów rynku energii, który wynikałby z przepisów prawa. Z uwzględnieniem i w granicach wymogów wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego dla poszczególnych instytucji rynku energii elektrycznej, kwestia ta stanowi domenę procesów biznesowych uczestników rynku. Nie występuje zjawisko standaryzacji procesów w skali kraju. Ich treść wynika z praktyki biznesowej.

Należy jednak zaznaczyć, że prace nad opracowaniem koncepcji modelu wymiany informacji pomiędzy uczestnikami detalicznego rynku energii elektrycznej w Polsce (opartej o standard ebIX) toczyły się już wiele lat wcześniej. Minister Energii decyzją z dnia 22 sierpnia 2018 r. wstrzymał prace nad projektem tzw. Centralnego Systemu Wymiany Informacji (CSWI) oraz zmianą podejścia w kontekście standaryzacji procesów rynku energii w Polsce. Obowiązek wdrożenia stosownych rozwiązań (utworzenia Operatora Informacji Rynku Energii oraz wdrożenia Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii) został powierzony operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego jako podmiotowi niezależnemu oraz zdolnemu do równoważenia interesów różnych uczestników rynku (w szczególności operatorów systemów elektroenergetycznych oraz sprzedawców energii). Zmianie uległy również założenia dla nowego systemu, który nie miał być wyłącznie instrumentem wymiany danych, ale (zgodnie z trendem widocznym w wielu krajach europejskich takich jak Norwegia,

Wielka Brytania, Dania, czy też Estonia) centralną bazą danych stanowiącą źródło informacji rynku energii, w tym danych pomiarowych niezbędnych do dokonywania rozliczeń za dystrybucję oraz sprzedaż energii elektrycznej. Ministerstwo Energii rekomendowało wówczas kontynuowanie prac nad standaryzacją wymiany informacji pomiędzy uczestnikami detalicznego rynku energii elektrycznej w Polsce w ramach zaprojektowanego CSIRE.

Podejście w sprawie utworzenia centralnej bazy danych jest zbieżne z rozwiązaniami występującymi w innych krajach, w szczególności tam gdzie zdecydowano się na wdrożenia inteligentnego opomiarowania. Wśród tych rozwiązań daje się zauważyć wyraźny trend przechodzenia z systemów rozproszonych na scentralizowane bazy danych o rynku energii. Ma to kluczowe znaczenie dla stworzenia w przyszłości wspólnego rynku energii elektrycznej na poziomie europejskim.

W Norwegii, Danii i Finlandii ustawodawca rozwiązał problem wymiany informacji rynku energii analogicznie jak w Polsce. Regulacje prawne określają procesy rynku energii oraz nietechniczne wytyczne ich realizacji.

W Belgii przyjęto rozwiązanie polegające na publikacji procesów podlegających pośrednictwu odpowiednika CSIRE w formie dokumentu prywatnego. Dokument ten jest wypracowywany na sformalizowanej platformie współpracy dotyczącej rynku energii elektrycznej, skupiającej użytkowników systemu (przedsiębiorstwa obrotu, operatorzy systemów) i organy regulacyjne.

Należy podkreślić, że zdecydowana większość centralnych baz danych o rynku energii czerpie w większym lub mniejszym stopniu, z uwzględnieniem specyfiki krajowego rynku energii elektrycznej, europejskiego forum wymiany informacji biznesowych w branży energetycznej - ebIX, czyli europejskiej platformy, w ramach której operatorzy systemów elektroenergetycznych, sprzedawcy i regulatorzy współpracują ze sobą. Celem ebIX, jest rozwój i standaryzacja wykorzystania elektronicznej wymiany informacji w energetyce. Dlatego ebIX zapewnia znormalizowane i zharmonizowane procesy dla dalszej liberalizacji rynków energii elektrycznej i gazu, koncentrując się na wymianie informacji, zapewniając zgodności z przepisami UE i umożliwiając dostosowywanie na poziomie krajowym. Modele ebIX są oparte na zharmonizowanym modelu roli. Głównym celem modelowania ebIX jest wymiana danych administracyjnych między różnymi graczami na wewnętrznych europejskich rynkach energii elektrycznej i gazu. Forum ebIX pokrywa potrzeby rynku detalicznego (niższego szczebla) i interfejs do rynku hurtowego (wyższego szczebla). Proces modelowania stosowany przez ebIX obejmuje ustanowienie Specyfikacji Wymagań Biznesowych (BRS) dla różnych procesów rynkowych i związanej z nimi wymiany informacji, zwłaszcza między regulowanymi a zliberalizowanymi graczami rynkowymi. Ta praca jest wykonywana głównie przez grupy robocze ebIX, w skład których wchodzi przedstawiciele ze wszystkich krajów uczestniczących w celu zaspokojenia potrzeb biznesowych w oparciu o najlepsze cechy i doświadczenia. Czasami tworzy się grupy projektowe w celu wykonania specjalnego zadania. W oparciu o potrzeby biznesowe Komitet Techniczny ebIX (ETC) opracowuje Modele Informacji Biznesowej (BIM). Wymiana informacji jest generowana w schematach xml. Wszystkie dokumenty i wiadomości są generowane z modelu ebIX core UML, przechowywane i udostępniane dla członków. Modelowanie oparte jest na otwartych, międzynarodowych standardach Centrum Ułatwiania Handlu i Biznesu Elektronicznego ONZ (UN/CEFACT), *Object Management Group* (OMG) i Międzynarodowej Komisji Elektronicznej (IEC).

Trend w zmianie modelu zarządzania danymi na europejskim rynku energii potwierdzają również raporty CEER (*Council of European Energy Regulators*) m.in. „*Review of Current and Future Data Management Models*” (CEER report

(<https://www.ceer.eu/documents/104400/-/-/1fbc8e21-2502-c6c8-7017-a6df5652d20b>).

Wskazuje on, iż zarządzanie i wymiana informacji dotyczących odbiorców oraz danych pomiarowych jest podstawą sprawnie funkcjonującego detalicznego rynku energii oraz że zmiany w modelach zarządzania tymi informacjami idą w kierunku całkowitej, bądź częściowej centralizacji.

Stan projektowany:

Rozporządzenie określa katalog procesów rynku energii, do których realizacji za pośrednictwem CSIRE zobowiązuje użytkowników systemu ustawa nowelizująca. Katalog procesów rynku energii obejmuje podstawowe procesy realizowane na rynku energii elektrycznej, wyznaczone pod względem jak największej efektywności i użyteczności CSIRE dla użytkowników systemu. Katalog został opracowany tak by umożliwić sprawne uruchomienie i funkcjonowanie CSIRE bez zakłóceń na rynku. W związku z powyższymi założeniami, w katalogu znalazły się w szczególności procesy dotyczące zmiany sprzedawcy i rozliczenia dostarczania energii elektrycznej w ramach umów kompleksowych, jak również procesy wspierające te zagadnienia. W rozporządzeniu ujęto zatem m.in. procesy, które język praktyki nazywa: procesem wymiany informacji o zawarciu umowy, procesem wprowadzenia użytkownika systemu do punktu poboru energii, procesem wymiany informacji o punkcie pomiarowym, procesem wymiany informacji o danych pomiarowych i zdarzeniach rejestrowanych przez licznik energii elektrycznej, czy też procesem rozliczeń wynikających z tzw. generalnych umów dystrybucji – umów kompleksowych. Rozporządzenie określa również zakres informacji wymienionych w ramach poszczególnych procesów realizowanych za pośrednictwem CSIRE. Taka konstrukcja zapewnia jednoznaczność zakresu poszczególnych procesów rynku energii, które będą realizowane za pośrednictwem CSIRE. Rozporządzenie zobowiązuje też użytkowników systemu by realizowali procesy rynku energii zgodnie ze standardami wymiany informacji CSIRE oraz umową, o której mowa w art. 11zg ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne wprowadzonym ustawą nowelizującą, czyli umową, którą każdy z uczestników rynku realizujący procesy za pośrednictwem CSIRE będzie zawierał z OIRE.

Standardy wymiany informacji CSIRE będą wyodrębnioną częścią instrukcji opracowywanej przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego w zakresie funkcjonowania CSIRE i zgodnie z art. 11z ust. 4 ustawy – Prawo energetyczne dodanym ustawą nowelizującą będą określały w szczególności:

- sposób realizacji procesów rynku energii, z uwzględnieniem zależności między tymi procesami;
- komunikaty dotyczące procesów rynku energii wysyłane i odbierane przez centralny system informacji rynku energii.

Standardy będą stanowiły kompendium wiedzy na temat ról poszczególnych uczestników rynku w procesie wymiany informacji za pośrednictwem CSIRE, przykładowych scenariuszy realizacji podstawowych procesów rynku energii, a także szczegółowego sposobu realizacji każdego z nich, wraz z zakresem informacyjnym poszczególnych komunikatów.

Takie rozwiązania funkcjonują na niektórych europejskich rynkach energii, gdzie szczegółowa specyfikacja biznesowa i techniczna standaryzowanych procesów opisana jest w odpowiednim dokumencie, przykładowo:

- Dania – „BUSINESS PROCESSES FOR THE DANISH ELECTRICITY MARKET (EDI guide – BRS)” (<https://en.energinet.dk/Electricity/DataHub#Documents>);
- Finlandia – „Electricity retail market business processes in Datahub / 31.10.2019” (Fingrid Datahub);

- Norwegia – „Elhub BRS Market Processes” (Version 1.0 16 May 2014), aktualna wersja dostępna jedynie w języku norweskim na stronie <https://dok.elhub.no/mdok/brs-markedsprossesser>.

2.1. Rozdział pierwszy – przepisy ogólne

W § 1 rozporządzenia określono przedmiot regulacji.

W § 2 rozporządzenia określono słownik definicji legalnych wykorzystywanych na potrzeby niniejszego aktu prawnego. Rozporządzenie wprowadza nowe definicje legalne dla pojęć istotnych z perspektywy utworzenia i funkcjonowania CSIRE. Do najistotniejszych pojęć zaliczyć należy: komunikat, przekazywanie, czy udostępnianie. Pierwsze z nich definiuje pojęcie nośnika informacji rynku energii, przy pomocy którego realizowane będą procesy rynku energii za pośrednictwem CSIRE. Kolejna definicja służy precyzyjnemu określeniu czynności, które są wykonywane przez uprawnione lub zobowiązane podmioty wobec CSIRE. W efekcie przekazują one do CSIRE komunikaty, w których znajdują się odpowiednie informacje rynku energii dla danego procesu rynku energii. Ostatnia z ww. definicji odnosi się również do relacji CSIRE - podmiot upoważniony / zobowiązany. W tym jednak przypadku określa ona czynności realizowane przez OIRE w ramach CSIRE na rzecz podmiotów upoważnionych / zobowiązanych.

2.2. Rozdział drugi - wykaz procesów rynku energii realizowanych za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii oraz sposób ich realizacji

W § 3 określono wykaz procesów rynku energii, które realizowane będą za pośrednictwem CSIRE. Lista procesów stanowi odzwierciedlenie oczekiwań stawianych przed wdrożeniem i funkcjonowaniem CSIRE. Oczekiwania te były w znacznej mierze określone w wyniku prac i konsultacji w projekcie realizowanym przez Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej poprzez opracowanie pt. „*Standardy Wymiany Informacji Centralnego Systemu Wymiany Informacji (CSWI)*”. Ówczesne Ministerstwo Energii rekomendowało, aby wyniki tych prac były wykorzystane w dalszych pracach nad standaryzacją wymiany informacji pomiędzy uczestnikami detalicznego rynku energii elektrycznej w Polsce w ramach zaprojektowanego CSIRE.

Źródło dla doboru procesów stanowiły przede wszystkim:

- 1) Obecnie funkcjonujące na detalicznym rynku energii elektrycznej procesy, które na przestrzeni kilkunastu lat (od czasu tzw. *unbundlingu* w 2007 r.) zostały wypracowane przez największych operatorów systemów dystrybucyjnych w Polsce oraz były dostosowywane do zmieniających się potrzeb oraz uwarunkowań prawnych, z uwzględnieniem potrzeb użytkowników systemu. Procesy te opisane są najczęściej w postaci Standardów Wymiany Informacji (SWI) funkcjonujących na obszarze działania danego operatora systemu dystrybucyjnego. Należą do nich przykładowo:
  - a) Enea Operator: „SWI - Standardy wymiany informacji obowiązujące w ENEA Operator” (<https://www.operator.enea.pl/zmianaspredawcy/swi-od-25-sierpnia-2018>),
  - b) ENERGA-OPERATOR: „Standardy Wymiany informacji ze Sprzedawcami i POB” (<https://energa-operator.pl/dokumenty-i-formularze/instrukcje-i-standardy/standardy-wymiany-informacji>),
  - c) innogy Stoen Operator: „Standardy wymiany informacji „SWI” (wersja 1.10 obowiązująca od 1.04.2021 r.)”

(<https://www.innogystoenoperator.pl/strona/przedsiębiorstwa-obrotu-energia>),

- d) PGE Dystrybucja: „Instrukcja obsługi innSZS/UR” (<https://pgedystrybucja.pl/strefa-klienta/przydatne-dokumenty>),

- e) TAURON Dystrybucja: „Standardy Wymiany Informacji pomiędzy TAURON Dystrybucja S.A. a Uczestnikami Rynku, Wersja 1.7.7 z dnia 30.10.2020 r.” (<https://www.tauron-dystrybucja.pl/uslugi-dystrybucyjne/zmiana-sprzedawcy-regio>).

Przykładowe procesy zawarte w standardach Enea Operator to:

- Zmiana sprzedawcy;
- Sprzedaż rezerwowa;
- Reklamacje;
- Mikroinstalacje;
- Wytwórcy;
- Zmiana warunków świadczenia usług dystrybucji dla umów kompleksowych;
- Zmiana warunków świadczenia usług dystrybucji dla umów o świadczenie usług dystrybucji;
- Możliwość zawarcia umowy – procesy IMZU;
- Wstrzymanie/wznowienie dostaw;
- Udostępnianie danych pomiarowo-rozliczeniowych;
- Rozwiązanie umów kompleksowych/ oświadczenie usług dystrybucji/ rezerwowych/ sprzedaży.

Przykładowe procesy zawarte w standardach ENERGA-OPERATOR to:

- Zmiana sprzedawcy;
- Zmiana odbiorcy w PPE;
- Wyprowadzenie odbiorcy z PPE;
- Wprowadzenie odbiorcy do pustego PPE;
- Zawiadomienie o zmianie danych PPE;
- Zapytanie o paszport PPE;
- Zapytanie o dane PPE;
- Zapytanie o zestaw PPE;
- Zmiana POB sprzedawcy;
- Ustanowienie / zmiana POB wytwórcy;
- Publikacja danych pomiarowych w cyklach odczytowych;
- Publikacja danych rozliczeniowych do Sprzedawcy w cyklach rozliczeniowych;
- Zakończenie sprzedaży;
- Zakończenie bilansowania;
- Wstrzymanie/wznowienie dostaw;
- Reklamacja;
- Wprowadzenie zmian w umowie kompleksowej;
- Zawiadomienie Sprzedawcy o należnej bonifikacie;
- Sprzedaż rezerwowa.

Przykładowe procesy zawarte w standardach innogy Stoen Operator to:

- Powiadomienie o zawartej z odbiorcą umowie sprzedaży oraz umowie kompleksowej;
- Powiadomienie o zmianie danych w umowie sprzedaży oraz umowie kompleksowej;
- Wniosek dotyczący zgłoszenia reklamacji;
- Wniosek dotyczący zgłoszenia aktualizacji danych dla odbiorców, dla których sprzedawca posiada aktywną umowę kompleksową;
- Powiadomienie o wstrzymaniu/wznowieniu dostaw energii elektrycznej dla odbiorcy;
- Anulowanie wniosku na wstrzymanie dostaw energii elektrycznej;
- Powiadomienie o zawarciu z odbiorcą umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej;
- Powiadomienie o zakończeniu sprzedaży oraz umowy kompleksowej;

- Powiadomienie o kończeniu usług dystrybucji;
- Powiadomienie przekazania odczytów;
- Udostępnianie danych rozliczeniowych sprzedawcy z tytułu realizacji generalnej umowy dystrybucji dla usługi kompleksowej.

Przykładowe procesy zawarte w standardach PGE Dystrybucja to:

- Zmiana sprzedawcy;
- Zawarcie umowy dystrybucyjnej;
- Zmiana odbiorcy;
- Zgłoszenie zakończenia umowy dystrybucyjnej;
- Wprowadzenie odbiorcy do pustego PPE;
- Zawiadomienie o aktualizacji danych dla umów kompleksowych;
- Zapytanie o paszport PPE;
- Dostęp sprzedawcy do zestawu PPE;
- Publikacja danych pomiarowych;
- Publikacja danych rozliczeniowych;
- Zakończenie sprzedaży;
- Wstrzymanie / wznowienie dostaw;
- Reklamacja;
- Zgłoszenie przekazania odczytu;
- Uruchomienie sprzedaży rezerwowej.

Przykładowe procesy zawarte w standardach TAURON Dystrybucja to:

- Wniosek o Dane do Umowy Kompleksowej (Paszport);
- Zmiana sprzedawcy - Zgłoszenie Umowy sprzedaży;
- Zmiana sprzedawcy - Zgłoszenie Umowy kompleksowej;
- Zgłoszenie zakończenia umowy sprzedaży przez sprzedawcę;
- Zgłoszenie zakończenia umowy kompleksowej przez sprzedawcę;
- Wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej;
- Wznowienie dostarczania energii elektrycznej.

- 2) Międzynarodowy standard *ebIX*® (<https://www.ebix.org/>) – opracowany w ramach organizacji *European forum for energy Business Information eXchange*. Stanowi on źródło zestandaryzowanych procesów dla zliberalizowanych rynków energii, zgodnych z zasadami określonymi przez UE oraz umożliwiającymi swobodne ich dostosowywanie do indywidualnych uwarunkowań poszczególnych krajów.

Warstwa biznesowa procesów opracowanych przez ebIX znajduje się w dokumentach „Business Requirements Specification” (BRS). Opis ten jest zrobiony według metodologii „UN/CEFACT Modelling Methodology version 2.0” [UMM-2]. Dokumenty BRS składają się z opisanych poniżej trzech podstawowych komponentów:

- a) Business Process Use Case – który ma za zadanie zaprezentować graficzny opis powiązań partnerów biznesowych wykorzystujących dany proces.

Mapa przypadku użycia procesu zawiera wyszczególnione podmioty biorące udział w procesie, przedstawia ich role oraz zachodzący między nimi proces biznesowy.

Mapa przypadku pozwala ocenić, które procesy są:

- procesami dwustronnymi – wymagają interakcji pomiędzy dwoma podmiotami;
- procesami wielostronnymi – wymagają interakcji pomiędzy wieloma podmiotami.

Poniżej przedstawiono przykładowe komponenty na podstawie dokumentu „Business Requirements for Change of Supplier, version 4.1, Approved by ebIX® Forum, October 2020”

(<https://mwgstorage1.blob.core.windows.net/public/Ebix/ebIX%20BRS%20for%20change%20of%20Supplier%20v4r1A%2020201019.pdf>)

Przykładowa Mapa przypadku użycia

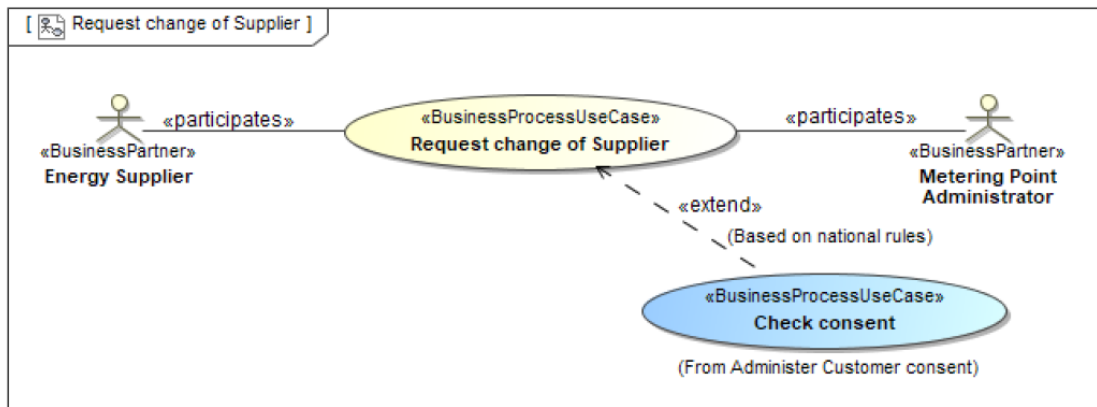

Figure 7 UseCase diagram: Request change of Supplier

- b) Business Process - wykorzystywany jest do szczegółowego opisu przebiegu procesu wraz z graficznym przedstawieniem kierunku przepływu komunikatów pomiędzy partnerami biznesowymi oraz ze wskazaniem działań wykonywanych po stronie poszczególnych partnerów biznesowych. Mapa procesu biznesowego zawiera wyszczególnione komunikaty przesyłane w ramach procesu oraz działania podejmowane w procesie. Cechuje się przede wszystkim jednym punktem rozpoczynającym przepływ informacji oraz jednym punktem oznaczającym zakończenie procesu sukcesem. Mapa procesu zawiera także wyszczególnione podmioty – do każdego z nich przypisane są działania oraz zaznaczony przebieg komunikatów.

Przykładowa Mapa procesu

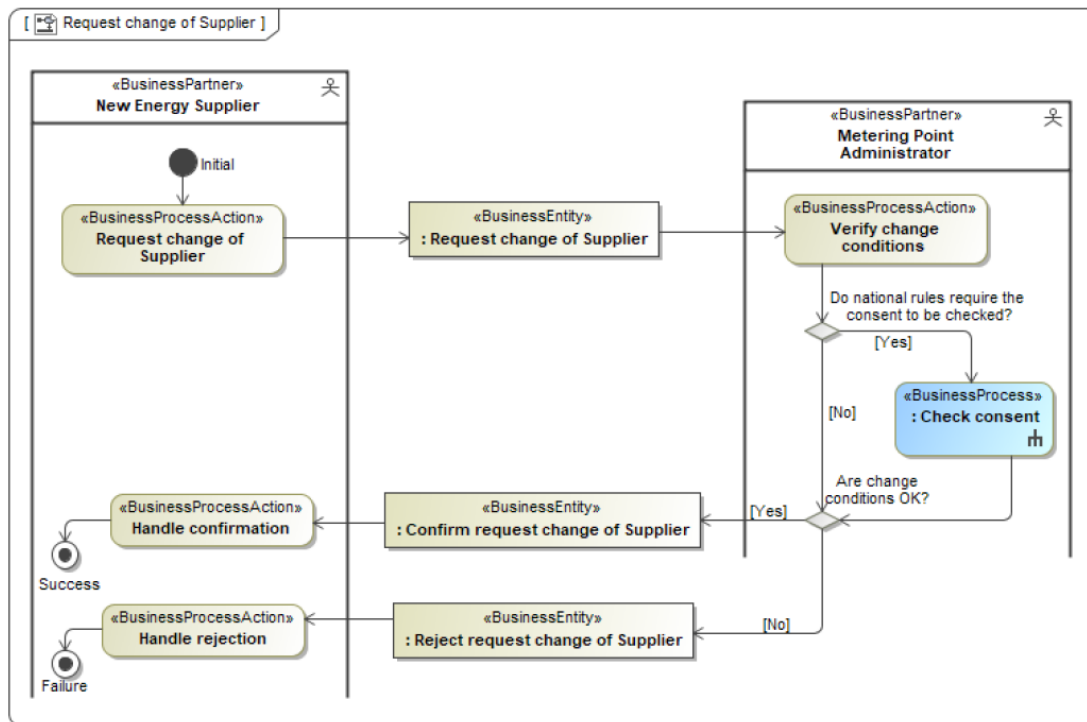

Figure 8 Business process: Request change of Supplier

- c) Business Data View - przedstawia zakres komunikatów przekazywanych pomiędzy partnerami biznesowymi w danym procesie wraz ze wskazaniem słownikowych opcji wyboru danych pozycji komunikatu. W ramach Business Data View przedstawia się również diagram klas, obrazujący wszystkie komunikaty i informacje przekazywane w procesach oraz rodzaje relacji między komunikatami.

Przykładowy diagram klas

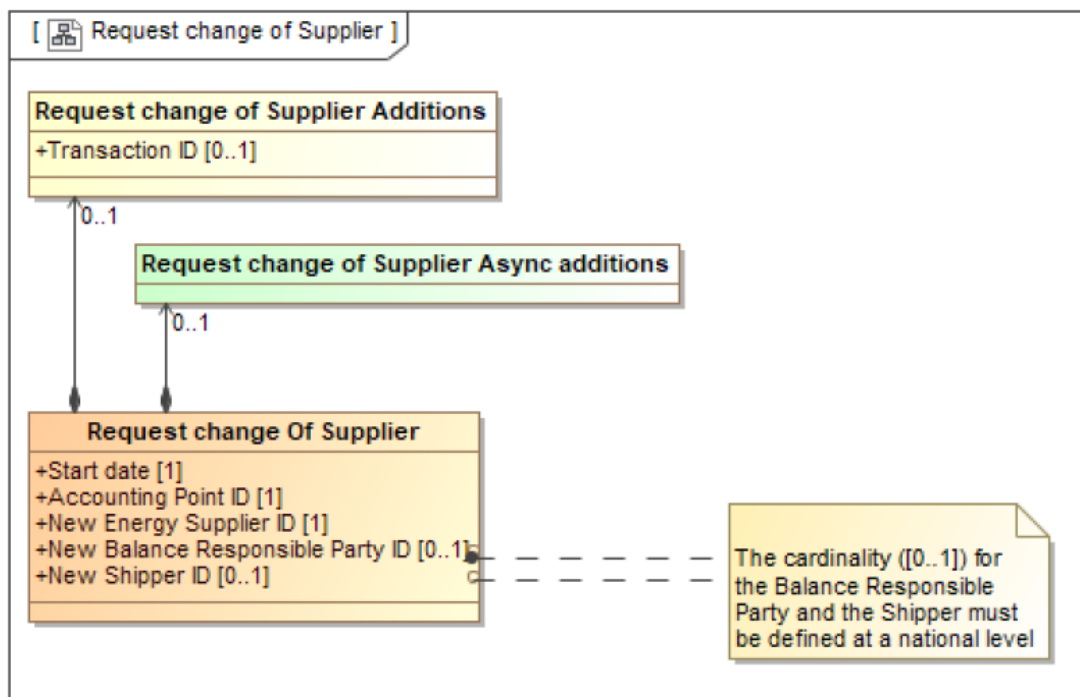

Figure 13 Class diagram: Request change of Supplier

Dokumenty ebIX opisujące standardowe procesy biznesowe pogrupowane są w trzy obszary:

- Master Data documents (zawierający m.in. proces zmiany sprzedawcy, proces zakończenia sprzedaży, proces zmiany podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie, proces zmiany odbiorcy, proces aktualizacji / synchronizacji charakterystyki punktu pomiarowego, proces przekazania danych na potrzeby łącznego rozliczenia usług dystrybucji oraz sprzedaży energii);
- Measured Data documents (zawierający m.in. proces przekazywania danych pomiarowych od podmiotu zajmującego się akwizycją danych do podmiotu zarządzającego danymi pomiarowymi, proces przekazywania odczytu w związku np. ze zmianą sprzedawcy lub zmianą charakterystyki punktu pomiarowego, proces przekazywania danych pomiarowych do rozliczenia usług dystrybucji i sprzedaży energii);
- Settlement and Reconciliation documents (proces przekazywania danych na potrzeby rozliczeń rynku bilansującego).

Nie wszystkie procesy opisane w dokumentacji ebIX można wykorzystać dla opracowania standardów wymiany informacji CSIRE ze względu na różnice w funkcjonowaniu rynków energii w różnych krajach, bądź odmienny zakres wdrożenia datahub w Polsce.

Odniesienie się w definiowaniu procesów CSIRE do dokumentacji ebIX zapewni spójność z rekomendacją - *Building on available role models, adopt and use a common European role model*, zawartą w „*Final Report Towards Interoperability within the EU for Electricity and Gas Data Access & Exchange*” opracowanego przez European Smart Grids Task Force.

Forum ebIX jest oprócz Europejskiej Federacji Przedsiębiorstw Obrotu Energią i Europejskiej Sieci Operatorów Elektroenergetycznych Systemów Przesyłowych, autorem wspomnianego w ww. dokumencie opracowania „*Harmonized Electricity Market Role Model*”, który opisuje role pełnione przez poszczególne podmioty na rynku energii biorące udział w wymianie informacji, co przekłada się na uwzględnienie tych założeń w opisie procesów ebIX.

- 3) Opracowane w ramach Polskiego Towarzystwa Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej Standardy Wymiany Informacji Centralnego Systemu Wymiany Informacji (CSWI) (<http://cswi.ptpiree.pl/pliki-do-pobrania>). Stanowią one źródło zestandaryzowanych procesów detalicznego rynku energii wypracowanych przez największych operatorów systemów dystrybucyjnych w Polsce i zakładały standaryzację w następującym zakresie:

Proces	Opis
BRS-PL-010 Zmiana sprzedawcy	Proces polega na zmianie sprzedawcy (obsługuje umowy rozdzielone i kompleksowe). W ramach procesu następuje również zmiana typu umowy (rozdzielenie umów lub powrót na umowę kompleksową) oraz aktywacja sprzedaży rezerwowej na wniosek OSD.
BRS-PL-020 Migracja odbiorcy	Proces polega na przypisywaniu odbiorcy do PPE (zmiana, wyprowadzenie, wprowadzenie do pustego PPE)
BRS-PL-030 Zawiadomienie o zmianie danych PPE	Proces wykorzystywany przez OSD – polega na przekazywaniu zaktualizowanych informacji o PPE do wszystkich podmiotów związanych z PPE. Także w przypadku zmian przeprowadzonych wewnętrznymi procesami OSD. W przypadku zmiany w charakterystyce PPE zrealizowanej w ramach innych procesów, uruchamiany automatycznie proces 030. służy przekazaniu informacji o zakresie i terminie zmiany.
BRS-PL-040 Zapytanie o PPE	W ramach procesu sprzedawca może złożyć zapytanie o paszport lub o zestaw danych PPE
BRS-PL-050 Zmiana POB	Proces inicjowany przez sprzedawcę w celu zmiany POB dla wszystkich PPE sprzedawcy lub przez POB w celu ustanowienia lub zmiany POB dla pojedynczego PPE wytwórczego
BRS-PL-060 Udostępnianie danych MB i MD	Proces polega na udostępnianiu danych na potrzeby rozliczeń RB do POB, sprzedawców i sąsiednich OSD
BRS-PL-070 Publikacja danych pomiarowych oraz pomiarowo-rozliczeniowych	Proces polega na udostępnianiu sprzedawcom danych pomiarowych oraz danych pomiarowo-rozliczeniowych na potrzeby rozliczeń z odbiorcami końcowymi oraz na potrzeby rozliczenia OSD ze sprzedawcami i sąsiednimi OSDp na styku sieci dystrybucyjnych.
BRS-PL-080 Zakończenie	Proces polega na zgłoszeniu przez sprzedawcę zakończenia sprzedaży energii do odbiorcy lub zgłoszenia przez POB

świadczenia usług	zakończenia bilansowania danego sprzedawcy lub pojedynczego PPE wytwórcy.
BRS-PL-090 Wstrzymanie /wznowienie dostarczania energii	Proces polega na przekazaniu przez sprzedawcę żądania wstrzymania lub wnioskowaniu o wznowienie dostarczania energii dla danego PPE
BRS-PL-100 Reklamacja	Proces polega na umożliwieniu sprzedawcy zgłoszenia reklamacji oraz uzyskania odpowiedzi o wyniku postępowania reklamacyjnego
BRS-PL-110 Wprowadzenie zmian w umowie kompleksowej	Proces polega na zgłoszeniu przez sprzedawcę zmian w danych PPE, dotyczących zawartej i realizowanej przez OSD umowy kompleksowej
BRS-PL-120 Przekazanie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego przez odbiorcę	Proces polega na przekazaniu przez sprzedawcę odczytu układu pomiarowo-rozliczeniowego dokonanego przez odbiorcę
BRS-PL-130 Przekazanie komunikatu na licznik odbiorcy przez sprzedawcę	Proces polega na przekazaniu przez sprzedawcę do OSD komunikatu, który zostanie wyświetlony na liczniku odbiorcy

Oprócz szczegółowego opisu realizacji procesów, warunków walidacji, zasad anulowania oraz zakresu komunikatów objętych wymianą poprzez planowany wówczas do wdrożenia Centralny System Wymiany Informacji (CSWI), dokument SWI CSWI zawierał także m.in.:

- założenia dotyczące zasad kodowania PPE;
  - założenia dotyczące kodowania uczestników rynku na potrzeby wymiany informacji;
  - macierz priorytetyzacji oraz macierz następstw przy realizacji procesów;
  - przykładowe scenariusze realizacji procesów.
- 4) Wiedza oraz doświadczenia pozyskane w ramach powołanego przez Ministra Energii Zespołu do spraw wprowadzenia w Polsce inteligentnego opomiarowania (na podstawie zarządzenia Ministra Energii z dnia 24 października 2018 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw wprowadzenia w Polsce inteligentnego opomiarowania),
- 5) Wiedza oraz doświadczenia pozyskane od państw członkowskich Unii Europejskiej, w których podobne rozwiązania już funkcjonują lub są w trakcie wdrożenia m.in.:
- a) norweski *Elhub* - <https://elhub.no/en/>

Przykładowe procesy objęte centralizacją w ramach datahub w Norwegii to:

- Zmiana sprzedawcy;
- Zmiana odbiorcy (wprowadzenie/wyprowadzenie);

- Zakończenie sprzedaży;
- Aktualizacja danych (master data) przez operatora sieci;
- Przekazywanie, gromadzenie i udostępnianie danych pomiarowych;
- Proces rozliczeń na potrzeby niezbilansowania;
- Proces utworzenia i aktywacji nowego punktu pomiarowego;
- Proces zawarcia nowej umowy sieciowej.

W przyszłości rozważa się objęcie centralizacją również procesu kompleksowego rozliczenia realizowanego przez sprzedawcę – supplier centric model oraz zmianę modelu sprzedaży rezerwowej (źródła: <https://elhub.no/en/about-elhub/what-and-why/>, Before, during and after Elhub Go-live, „Elhub BRS Market Processes, Version 1.0 16 May 2014).

b) fiński Datahub wdrożony przez Fingrid – <https://www.fingrid.fi/>

Przykładowy zakres procesów objętych standaryzacją w ramach wdrożenia datahub w Finlandii to:

- Procesy związane z zarządzaniem danymi odbiorcy oraz punktu pomiarowego;
- Procesy związane z rozliczeniem niezbilansowania;
- Procesy zarządzania danymi pomiarowymi;
- Procesy związane z umową (m.in. zgłoszenie umowy, aktualizacja, zakończenie);
- Procesy związane z przyłączaniem i odłączaniem (np. z powodu zadłużenia wobec sprzedawcy);
- Procesy związane z zarządzaniem danymi do fakturowania.

Datahub - Process Map

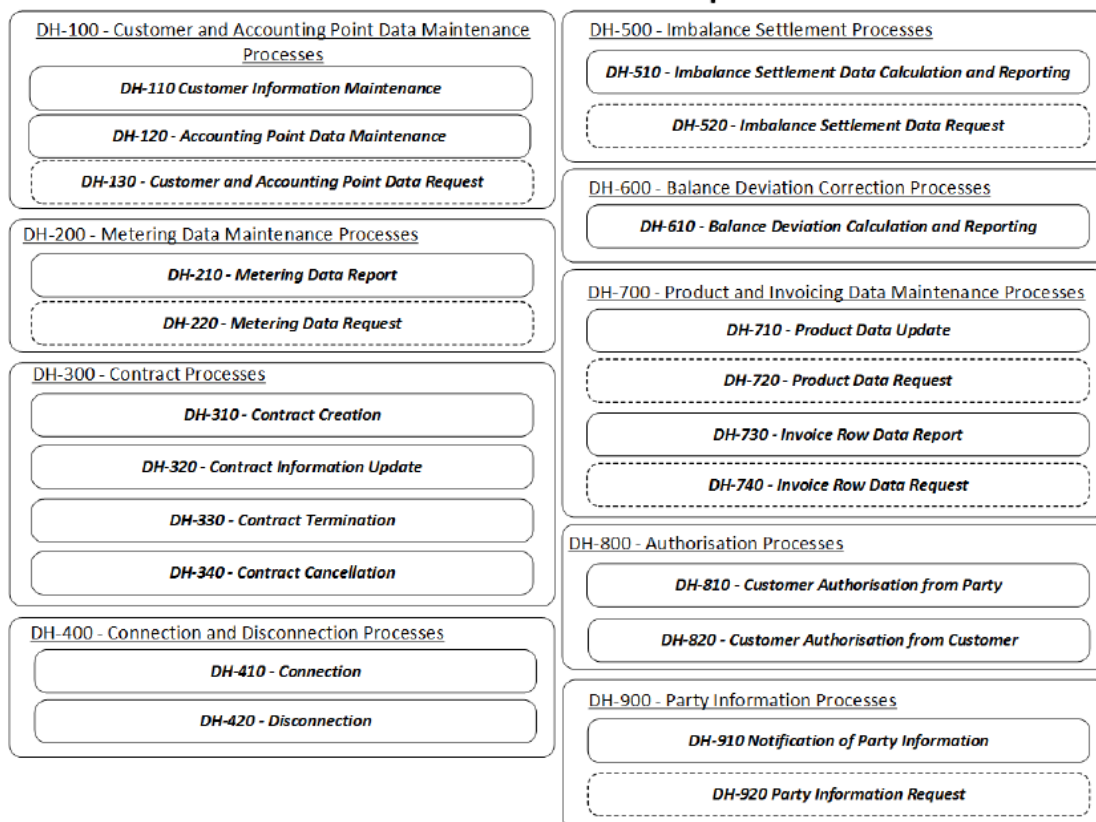

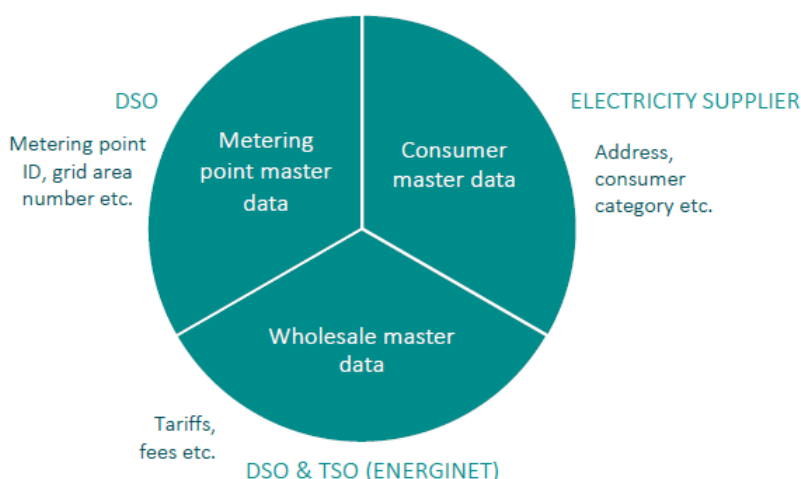
FIGURE 1 PROCESS MAP

(źródło: „Electricity retail market business processes in Datahub”, Fingrid Datahub 31.10.2019)

c) duński DataHub wdrożony przez Energinet - <https://en.energinet.dk/>).

Przykładowe obszary informacji objętych standaryzacją w ramach wdrożenia datahub w Danii to:

- master data dotyczące punktu pomiarowego (np. kod Punktu Pomiarowego, identyfikator obszaru sieciowego);
- master data dotyczące odbiorcy (np. adres, typ odbiorcy);
- master data dotyczące rynku (np. taryfy, stawki).

(źródło: „THE DANISH ELECTRICITY RETAIL MARKET Introduction to DataHub and the Danish supplier-centric model, Doc. 16/07474-4”)

Przykładowy zakres procesów objętych standaryzacją w ramach wdrożenia datahub w Danii to:

- zmiana sprzedawcy;
- zakończenie sprzedaży;
- utworzenie/likwidacja punktu pomiarowego;
- zapytanie o master data;
- zasilenie datahub w masterdata przez operatorów sieci;
- zmiana odbiorcy (move-in, move-out);
- przyłączanie oraz odłączanie dostarczania energii w punkcie pomiarowym (np. z powodów technicznych lub windykacyjnych);
- zarządzanie licznikiem;
- przekazywanie danych pomiarowych;
- przekazywanie danych rozliczeniowych.

(źródło: „BUSINESS PROCESSES FOR THE DANISH ELECTRICITY MARKET (EDI guide – BRS) Version 3.7.1a, 21th February 2018”)

Model rynku energii w Danii różni się od rynku polskiego, ponieważ zakłada wyłączny kontakt odbiorcy ze sprzedawcą tzw. supplier centric model (umowa kompleksowa). W związku z tym pewien zakres procesów nie może zostać wykorzystany w CSIRE, gdyż w Polsce będzie on obejmował zarówno model umowy kompleksowej, jak i model tzw. umów rozdzielonych, które obecnie obowiązują.

6) Procesy pośrednio lub bezpośrednio wynikające z obecnie funkcjonujących wymogów prawa.

Powyższe stanowiło podstawy do określenia głównych procesów rynku energii, których realizacja pozwoli na osiągnięcie celów stawianych przed OIRE oraz osiągnięcie korzyści zakładanych w uzasadnieniu do ustawy nowelizującej oraz pozwoli wykorzystać efekty dotychczasowych prac oraz doświadczenia uczestników rynku w zakresie standaryzacji procesów detalicznego rynku energii.

Odnosić należy, że przepis § 3 zawiera jedynie wykaz procesów. Zostały one ujęte funkcjonalnie w sposób odzwierciedlający ich sens praktyczny.

Precyzyjny zakres tych procesów wynikać będzie ze standardów wymiany informacji CSIRE, które zostaną opracowane przez OIRE, skonsultowane z użytkownikami systemu oraz zatwierdzone przez Prezesa URE. Będą one określać zakres czynności wchodzących w skład danych procesów, które realizowane są za pośrednictwem CSIRE oraz wymieniany zakres informacji i terminy ich przekazywania oraz udostępniania.

Przepis § 4 rozporządzenia zawiera opis sposobu realizacji procesów wskazanych w § 3. Konieczność przyjęcia pewnych założeń biznesowych wynika z dążenia do zapewnienia możliwie pełnej automatyzacji oraz prostoty procesów realizowanych w CSIRE. Wśród przyjętych założeń znajdują się liczne reguły kolizyjne (np. dla danego punktu poboru energii równocześnie może być przypisana tylko jedna umowa o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji albo umowa kompleksowa), jak i wymagania racjonalizatorskie (np. w celu dokonania przypisania do punktu pomiarowego nowego odbiorcy należy wcześniej dokonać wykreślenia przypisania do tego punktu pomiarowego dotychczasowego odbiorcy).

Przepis § 5 uszczegóławia sposób realizacji procesów rynku energii przez określenie minimalnego zakresu informacji przekazywanych lub udostępnianych w ramach poszczególnych procesów. Wytyczne te będzie realizował OIRE, który odpowiada za funkcjonowanie CSIRE, oraz uczestnicy rynku energii, na których ustawa nowelizująca nakłada obowiązek realizacji procesów za pośrednictwem CSIRE. Doprecyzowanie tych procesów na poziomie rozporządzenia zapewnia ich dalsze uwzględnienie w opracowywanych standardach wymiany informacji CSIRE.

Przepis § 6 wskazuje, że procesy rynku energii są realizowane zgodnie z instrukcją ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej, standardami wymiany informacji CSIRE oraz umową, o której mowa w art. 11zg ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne dodanym ustawą nowelizującą.

Rozdział trzeci - zakres poleceń wysyłanych do licznika zdalnego odczytu za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii oraz warunki ich wysyłania

Rozdział określa zakres poleceń wysyłanych do licznika zdalnego odczytu za pośrednictwem CSIRE oraz warunki ich wysyłania. Charakter poleceń jest ściśle powiązany z funkcjonalnościami licznika zdalnego odczytu. Dalsze ustępy precyzują warunki wymiany danych w zakresie obsługi poleceń kierowanych do licznika zdalnego odczytu za pośrednictwem CSIRE. Określają one niezbędne czynności i termin ich wykonania w ramach wysyłania poleceń do licznika zdalnego odczytu, na czyją rzecz i ryzyko są one wykonywane, a także kiedy (w jakich warunkach) mogą być one wysyłane – niezbędne funkcjonalności licznika zdalnego odczytu.

2.3. Rozdział czwarty – wymagania dotyczące zapewnienia poprawności i kompletności informacji rynku energii oraz ich weryfikacji

Rozdział określa wytyczne w zakresie zapewnienia poprawności i kompletności informacji rynku energii oraz ich weryfikacji. W § 8 określono dwa podstawowe typy walidacji, którym poddawane będą informacje rynku energii. Pierwsza z nich ma wymiar techniczny, druga zaś biznesowy. Odpowiednie ustępy precyzują wzorce kontroli dla danego typu walidacji.

Określenie na poziomie rozporządzenia ogólnych zasad walidacji przekazywanych za pośrednictwem CSIRE komunikatów wesprze realizację oczekiwanych korzyści tj. poprawy jakości danych oraz realizowanych procesów. Walidacja i nadzór nad zgromadzonymi oraz przekazywanymi za pośrednictwem CSIRE informacjami rynku energii pozwoli wyeliminować dane niepoprawne lub dane niespełniające wymaganego formatu technicznego. Szczegółowe warunki walidacji poszczególnych komunikatów, wzorem rozwiązań w innych krajach, będą elementem standardów wymiany informacji CSIRE.

2.4. Rozdział piąty - wskaźniki jakości informacji rynku energii przekazywanych przez poszczególnych użytkowników systemu i sposób ich publikacji

Rozdział ten określa wskaźniki jakości informacji rynku energii przekazywanych przez poszczególnych użytkowników systemu i sposób ich publikacji. Przepis § 9 ust. 1 nakłada na OIRE obowiązek wyznaczania oraz publikowania na swojej stronie internetowej wskaźników jakości informacji rynku energii przekazywanych do CSIRE oraz wskaźniki jakości informacji rynku energii udostępnianych z CSIRE. Wskaźniki dotyczą obu kierunków komunikacji: zarówno przekazywania, jak i udostępniania informacji rynku energii, w rozumieniu niniejszego rozporządzenia. Przepis określa pięć szczegółowych wskaźników oraz w dalszej części (ust. 2-6) nakłada obowiązek posługiwania się wzorem matematycznym dla obliczenia wartości poszczególnych wskaźników. Przepisy § 9 ust. 7-11 precyzują minimalny zakres komunikatów, dla których ww. wskaźniki są wyznaczane przez OIRE.

Przepis § 9 ust. 12 określa sposób publikacji ww. wskaźników dla każdego z uczestników rynku zobowiązanych do przekazywania informacji rynku energii do CSIRE indywidualnie, jak i zbiorczo. Przepis ten precyzuje także interwały czasowe obliczania wskaźników (tj. 1 dzień, 5 dni, 1 miesiąc i 6 miesięcy – w zależności od informacji rynku energii, których te wskaźniki dotyczą).

Przepis § 9 ust. 13 określa sposób publikacji wskaźników dla informacji rynku energii udostępnianych przez OIRE.

Przepis § 9 ust. 14 określa sposób publikacji wskaźników wykraczających poza katalog określony w rozporządzeniu.

Wzór szablonu oceny skutków w zakresie ochrony danych pomiarowych jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

3. Wejście w życie rozporządzenia

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem wejścia w życie dodawanych ustawą nowelizującą przepisów dotyczących procesów rynku energii i CSIRE, tj. 1 lipca 2024 r. Ma to istotne znaczenie dla rynku energii elektrycznej, ponieważ rozporządzenie precyzuje m.in. sposób realizacji procesów rynku energii za pośrednictwem CSIRE. Z tego względu szybkie ogłoszenie rozporządzenia jest istotne jest w celu zapewnienia uczestnikom rynku odpowiedniego czasu na przygotowanie się do realizowania tych procesów.

4. Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

5. Ocena potrzeby notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych

Rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

6. Wpływ na mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na sytuację mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, gdyż będą oni rozliczani według rzeczywistego zużycia a nie według prognozy. Staną się aktywnym odbiorcą na rynku energii, będą mieli wpływ na własne zużycie energii elektrycznej oraz dostęp do danych pomiarowych, zostanie wobec nich skrócony czas na zmianę sprzedawcy, będą mogli skutecznie dochodzić bonifikat za niedotrzymanie standardów jakości energii elektrycznej, zostanie im przyznana możliwość porównywania ofert konkurujących ze sobą sprzedawców oraz stworzony potencjał do rozwoju mikro-generacji i podłączenia do sieci dodatkowych urządzeń. Dzięki projektowanym rozwiązaniom otwierają się także nowe możliwości wytwórcze dla tych podmiotów przy zapewnieniu zasady stabilności otoczenia prawnego tak ważnego w prowadzeniu i planowaniu działalności gospodarczej.

7. Konsultacje projektu

Projekt przedmiotowej regulacji, zgodnie z wymogami określonymi w art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 o działalności lobbingowej w procesie stosowania prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.